

Міністерство освіти і науки України
Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського
Навчально-науковий інститут філології та журналістики
Кафедра журналістики

**АВТОРСЬКИЙ ПРОЄКТ
ВІЙСЬКОВА ТЕМАТИКА СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ
(САЙТ “ВІЙНА В УКРАЇНІ” ПРО УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ)**

Костюка Максима Сергійовича

студента IV курсу, групи 061-416

спеціальність: 061 Журналістика

ступінь вищої освіти: БАКАЛАВР

Науковий керівник:

Юксель Гаяна Заїрівна,

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри журналістики

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії: _____

_____ (підпис) (ініціали, прізвище)

_____ (підпис) (ініціали, прізвище)

_____ (підпис) (ініціали, прізвище)

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	2
1.1. Обґрунтування проєкту.....	2
1.2. Теоретична база.....	3
1.3. Мета й завдання.....	3
1.4. Джерела фактів.....	4
1.5. Технічні і програмні засоби.....	5
1.6. Сфера застосування.....	6
1.7. Структура проєкту.....	6
ВИСНОВКИ.....	7
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	9
ДОДАТКИ.....	12
АНОТАЦІЯ.....	26

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Обґрунтування проєкту

Вторгнення Росії в Україну, яке почалося 24 лютого 2022 року, продовжується – солдати ЗСУ чинять опір ворогу, завдаючи значних втрат. Незважаючи на третій рік оборони, багато українців починають забувати про війну і нехтувати волонтерськими зборами на підтримку армії. Таким чином, їм варто нагадати, як важко тим, хто приймає безпосередню участь у бойових діях як на фронті, так і на відстані від безпосередньої лінії зіткнення. Варто нагадати, що відносно спокійне життя для мешканців України за лінією фронту своїм життям здобуває ЗСУ.

Актуальність авторського проєкту “Військова тематика сучасної України (сайт “Війна в Україні” про учасників бойових дій)” (<https://sites.google.com/view/projectwarinukraine/%D0%B3%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%B0>) полягає в тому, що під час війни важливо чути “пряму мову” військовослужбовців, дізнатися їхню думку, переживання та потреби у подоланні ворога. Проєкт спрямований на активізацію громадянської свідомості українців. Ознайомлення з проєктом надасть аудиторії можливість змінити підхід до війни та допомоги військовим.

Основою для створення сайту у рамках бакалаврського проєкту було обрано жанр інтерв'ю, оскільки саме він, на нашу думку, краще передає увесь спектр відчуттів військовослужбовців, найзручнішим способом демонструють їхні погляди.

Цільовою аудиторією цього проєкту є українці молодого, середнього та поважного віку, які мешкають як в Україні, так за кордоном. Інтерв'ю з військовими акцентують увагу на тому, що мирне життя у сучасних умовах є можливим завдяки зусиллям та жертвам захисників України. Проєкт має на меті підвищення соціальної відповідальності суспільства та його готовності підтримувати власну армію та країну.

Також варто зазначити, що інтерв'ю з військовими є історичним джерелом, яке допоможе зберегти пам'ять про події та людей, що брали участь у захисті країни.

Важливою залишається справа у розповсюдженні інформації про боротьбу українських громадян за незалежність та територіальну цілісність України.

1.2. Теоретична база

Теоретико-методологічною основою для роботи стали роботи українських дослідників, таких як Здоровега В. [8], Комаров В. [13], Квіт С. [12], Сіренька О. [21], Чекмишев О. [25] та інші, Їхні журналістські роботи зіграли важливу роль в розвитку української наукової школи. У роботах розкриваються теоретичні основи функціонування медійного середовища.

Також важливою джерелом для проекту стала монографія “Пропаганда 2023. Інформаційні війни під час російської агресії” дослідника Боброва А. [2]. У книзі описується проблематика інформаційної війни у реаліях XXI століття, де важливу роль грає мережа Інтернет та сфера соціальних комунікацій.

Для створення проекту були використані інтерв'ю з різними українськими військовими, які виходили на інших інформаційних ресурсах. Серед них варто зазначити наступні роботи: Як блогер та тренер став бійцем ТрО: інтерв'ю з військовим одеської 126 бригади" [14], "Я ніколи не відчував себе військовим, це був поклик серця: боєць ТрО “Грузин” про службу, майбутній наступ й закон 8271" [19], "«Будемо жити як сучасний Ізраїль», — бахмутянин з позивним «Завуч» про будні війни та думки на фронті" [20]. На структурі та будові цих інтерв'ю спираються інтерв'ю нашого проекту “Війна в Україні”.

1.3. Мета і завдання

Головна **мета** – створення інформаційного сайту з журналістськими матеріалами про українських військових. Проект має на меті змінити сприйняття війни серед цивільного населення, роблячи її більш реальною та відчутною.

Проект має на меті розповсюдження інтерв'ю для українськомовної аудиторії, стає джерелом інформаційної підтримки, підвищення громадянської свідомості, архівування інформації щодо війни.

Завданням проекту є:

- проаналізувати джерела, які мають тотожню тематику;
- створити сайт;
- провести інтерв'ю;
- розробити дизайн сайту “Війна в Україні”;
- дібрати фотозображення до матеріалів;
- провести роботу для розміщення матеріалів в журналі.

Об'єктом цієї роботи є розкриття поглядів українських військових та насущних проблеми ЗСУ.

1.4. Джерела фактів

У створенні цієї роботи були першоджерелами стали безпосередньо військові:

1. Микола Макарчук – військовий з чималим досвідом, який встиг побувати майже на всіх ділянках на Донбаському напрямку. Його робота полягає в артилеристському прикритті, знищенні ворожої піхоти та техніки з чималих дистанцій. Він став ідеальним кандидатом для проведення інтерв'ю, мета якого дізнатися про військових і цивільних громадян, яких обставини змусили покинути звичне середовище і почати боронити країну від загарбників (див. Додаток А 1.).

2. Сергій Бистрицький – один з тих, хто є безпосереднім щитом, що боронить нашу країну. Маючи можливість керувати багатотонним броньованим танком, він завдає ворогу якнайбільше шкоди, знищуючи як ворожі танки, так і допомагаючи піхоті у наступі. Будучи на самому фронті, він бачить усі жахи війни, навіть якщо його кругозір “обмежується оптикою механіка-водія” (див. Додаток А 2.).

3. Євген Остапчук – піхотинець, один з тих людей, які за будь-якої погоди (будь то дощ, сніг чи пекельна спека) боронять нашу країну від російського загарбника, б'ючи його усюди, виганяючи з нашої землі. Думка Євгена є однією з найважливіших, оскільки саме такі, як він, воюють на лінії фронту, і знають, що таке війна (див. Додаток А 3.).

4. Арсен Андрощук є прикладом людини, яка знає, що таке війна завдяки пройденому життєвому шляху. Піхота – це більше, ніж просто солдати, а

гранатометник – це більше, ніж просто військова спеціальність. Це людина з надзвичайною мужністю та відданістю своїй справі (див. Додаток А 4.).

5. Денис Вашко – оператор БПЛА. Він є прикладом того, як технології змінюють поле бою. Технології постійно створюються, розвиваються, удосконалюються, і надзвичайно сильно впливають на перебіг подій у війні. Його інтерв'ю надає можливість побачити війну з перспективи тих, хто стоїть на передовій технічного прогресу (див. Додаток А 5.).

1.5. Технічні й програмні засоби

Технічним засобом для запису інтерв'ю був телефон Samsung моделі Galaxy A24.

Головним засобом зв'язку з респондентами став мобільний додаток Telegram.

Основою бакалаврського проєкту є сайт “Війна в Україні”, який був створений завдяки конструктору сайтів від Google Sites. Спеціальною програмою, використаною для розробки сайту та розміщення на ньому інтерв'ю, був конструктор сайтів “Google Сайти”. Вибір пав саме на цей конструктор, оскільки він є найпростішим для роботи, а також легким в освоєнні. Не дивлячись на невеликий вибір можливостей для дизайну сайту, “Google Сайти” був найбільш оптимальним для роботи над проєктом.

Для ілюстративного зображення деяких активностей чи професій було використано зображення з відкритих джерел. Наприклад, ілюстративне фото для інтерв'ю з артилеристом Миколою Макарчуком є зробленим безпосередньо ЗСУ. Ілюстративне фото для інтерв'ю з танкістом Сергієм Бистрицьким було взято з зі сторінки 3-ї окремої танкової Залізної бригади. Подібним чином було узято фото ілюстративності роботи піхоти для інтерв'ю з піхотинцем-кулеметником Євгеном Остапчуком та ілюстративності ЗСУ для титульної сторінки. Також ілюстративні фото на сторінках інтерв'ю з Арсеном Андрошуком та Денисом Вашко є фото, також зроблені ЗСУ.

1.6. Сфера застосування

Сферою застосування цієї роботи можна визначити Інтернет-середовище, канали зв'язку, різноманітні інформаційні платформи, де акумулюється інформація про війну та повномасштабне вторгнення РФ в Україну.

Сайт може бути цікавим мешканцям України, які цікавляться як темою війни в Україні, так і військовою тематикою загалом.

1.7. Структура проєкту

У структуру бакалаврського проєкту входить вступ (огляд проєкту, його цілі та мета), пояснювальна записка, висновки, список використаних джерел, додатки та анотація.

Сайт "Війна в Україні" складається з восьми сторінок, серед яких:

- титульна (головна) сторінка, де вказано назву проєкту та його основну ціль;
- опис проєкту, де описуються передісторія, мета та основа проєкту (тобто інформація про інтерв'ю);
- п'ять сторінок з інтерв'ю: "За кулісами артилерійського вогню: розмова з артилеристом", "За кермом сталевих воїнів: історія та досвід танкіста", "Сила на землі: життя та досвід військового піхотинця", "Очіма війни: історія піхотинця-гранатометника", "Око в небі: інтерв'ю з оператором БПЛА".

Останньою сторінкою сайту є контактні дані.

ВИСНОВКИ

В умовах війни рф проти України від громадського населення залежить багато факторів, які впливають на можливість відстоювання незалежності власної країни. Незважаючи на тривалість війни, деякі люди починають ставитися до війни з байдужістю, нехтують не тільки своїми обов'язками громадян України, але забувають про роль громадянського суспільства у відсічі ворогу.

Проект мав на меті мобілізувати громадську свідомість українців. Ознайомлення з проектом надасть аудиторії можливість змінити підхід до війни та допомоги військовим. Враховуючи пройдені етапи проекту, можна зазначити, що ця мета виконана.

Проект мав і другорядну мету – збереження інформації у вигляді інтерв'ю не тільки для розповсюдження, як інструмента протидії “бездіяльності суспільства”, але й як інструмент архівування інформації про війну. Аудиторія отримала змогу ознайомитися з людьми, які боронять Україну від російського загарбника. Інтерв'ю з військовими формують певний архів, який може бути використаний для вивчення та аналізу подій війни рф проти України у майбутньому.

Проект сприяє формуванню громадської свідомості про важливість підтримки військових, активної громадянської позиції, збільшення кількості волонтерських ініціатив. Також проект має комплексний вплив на суспільство, підвищуючи рівень обізнаності, соціальної відповідальності та підтримки військових. Він також перетворюється на своєрідну інформаційну платформу для документування та аналізу історичних подій, що відбуваються в Україні.

І оскільки Інтернет є досить важливою складовою нашого життя, а також місцем збереження будь-якої інформації, проект, представлений у вигляді сайту, зберігає та розповсюджує актуальну інформацію про перебіг подій у війні. Важливо пам'ятати, що Інтернет є не лише засобом комунікації, але й так званим “полем битви” між українськими та російськими журналістами, іншими учасниками інформаційного простору. Сайт проекту не лише спрямований на мобілізацію громадськості та

збереження інформації про українських військових, але й служить свідченням того, що український народ неможливо легко зламати морально. Це демонструє, що українці продовжуватимуть чинити опір, незважаючи на будь-які обставини.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Альайн де Боттон. Новини: Посібник користувача. Нью-Йорк, 2014. 200-230 с.
2. Бобров. А. Пропаганда 2023. Інформаційні війни під час російської агресії. Харків, 2023. 150 с.
3. Бондаренко К. "Чому ти живий, а мій син мертвий?": найвідвертіше інтерв'ю з Дмитром Бубликом про реальні втрати, заради чого росіяни йдуть вбивати. URL: <https://tsn.ua/exclusive/chomu-ti-zhiviy-a-miy-sin-mertviy-interv-yu-z-viyskovim-dmitrom-bublikom-pro-te-yak-vazhko-buti-geroyem-2459359.html> (дата звернення: 15.04.2024)
4. Ботнер Ю. О. Журналістська майстерність: навчальний посібник. Тернопіль, 2013. 232 с.
5. Вайшенберг З. Новинна журналістика: навч. посіб.: стандарти якості журналіст. практики. Переклад з німецької. Київ, 2004. 265 с.
6. Гончарук-Чолач Т.В. Засоби масової інформації у політичному житті суспільства. Київ: Ліра-К, 2020. 188 с.
7. Жадько В. О. Журналістика та основи редакторської майстерності: навчальний посібник. Київ, 2012. 271 с.
8. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Навч. посіб. Львів, 2004. 180 с.
9. Іванців А. Правила інтерв'ю: «Завдання журналіста — розповісти історію героя простою мовою» URL: <https://medialab.online/news/pravy-la-vdalogo-interv-yu-zavdannya-zhurnalista-rozpovisty-istoriyu-geroya-prostoyu-movoyu/> (дата звернення: 17.04.2024)
10. Карпенко В. Журналістика. Вступ до фаху. Київ, 2011. 196 с.
11. Карпенко В. Журналістська творчість. Теоретично-методичні та практичні засади. Київ, 2012. 164 с.
12. Квіт С. М. Масові комунікації. Київ, 2018. 352 с.
13. Комаров В. Журналістика: практичний курс. Київ, 2017. 358с.

14. Коршак Н. Як блогер та тренер став бійцем ТрО: інтерв'ю з військовим одеської 126 бригади. URL: <https://suspilne.media/odesa/403649-ak-blogger-ta-trener-stav-bijcem-tro-intervu-z-vijskovim-odeskoi-126-brigadi/> (дата звернення: 13.04.2024)
15. Кулак Н. В. Актуальні питання правового статусу добровольчих формувань в Україні. *Часопис Київського університету права*. 2016. № 4. 201 с.
16. Михайлин І.Л. Основи журналістики: Підручник. Київ, 2011. 284 с.
17. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII. *Голос України*. 2015. 10 черв. (№ 101).
18. Самарцев О. Р. Творча діяльність журналіста: Нариси теорії і практики. Київ, 2007. 526 с.
19. Семаковська Т. Я ніколи не відчував себе військовим, це був поклик серця: боєць ТрО “Грузин” про службу, майбутній наступ й закон 8271. URL: <https://bahmut.in.ua/59-heroi/4268-ya-nikoly-ne-vidchuvav-sebe-viiskovym-tse-buv-poklyk-sertsia-boiets-tro-hruzyn-pro-sluzhbu-maibutnii-nastup-i-zakon-8271/> (дата звернення: 11.04.2024)
20. Семаковська Т. «Будемо жити як сучасний Ізраїль», — бахмутянин з позивним «Завуч» про будні війни та думки на фронті. URL: <https://bahmut.in.ua/9-v-artemovske1/3830-budemo-zhyty-iaak-suchasnyi-izrail-bakhmutianyn-z-pozyvnyum-zavuch-pro-budni-viiny-ta-dumky-na-fronti/> (дата звернення: 11.04.2024)
21. Сіренька О. Як написати інтерв'ю? URL: <https://textelit.com.ua/jak-napisati-intervju/> (дата звернення 17.04.2024)
22. Сокурєнко В. В. Публічне адміністрування сферою оборони в Україні: дис. ... д ра юрид. наук: 12.00.07 / Нац. акад. внутр. справ. Київ, 2016. 573 с.
23. Соціологічна група "Рейтинг". Рік війни: як змінився портрет українців і України. URL: <https://www.pravda.com.ua/columns/2023/02/22/7390482/> (дата звернення: 10.04.2024)
24. Поет-боєць Артур Дронь: “Найбільше дратує байдужість до війни” URL: https://tvoemisto.tv/exclusive/poetboiets_artur_dron_naybilshe_vbyvaie_bayduzhist_do_viynu_153639.html (дата звернення: 08.04.2024)
25. Чекмишев О. Основи журналістики. Київ, 2021. 168 с.

26. Яцимирська М. Г. Термінологічно–понятійний мінімум студента–журналіста: навч посібник. Львів, 2008. 290 с.

ДОДАТКИ

Додаток А. Інтерв'ю , які представлені на сайті “Війна в Україні”.

Інтерв'ю 1.

За кулісами артилерійського вогню: розмова з артилеристом.

Микола Макарчук – військовий з чималим досвідом, який встиг побувати майже на всіх ділянках на Донбаському напрямку. Його робота полягає в артилеристському прикритті, знищенні ворожої піхоти та техніки з чималих дистанцій. Він став ідеальним кандидатом для проведення інтерв'ю, мета якого - дізнатися про військових не тільки, як солдат, але й як звичайних громадян, яких обставини змусили покинути звичне середовище і почати боронити країну від загарбників.

– Що ж, привіт, радий з тобою зустрітись!

– Привіт, навзаєм, навзаєм.

– Розкажи взагалі хто ти, чим займаєшся

– Ну, мене звати Микола, маю дуже цікавий позивний – “Кондитер”. На даний момент я артилерист.

– Кумедний в тебе позивний, я мушу сказати. Як так вийшло?

– Ще на початку війни в Києві я часто пригощав хлопців цукерками, щоб їх якось підбадьорити. Ну тоді цукерки були в мене досить часто. Ну і прозвали мене “кондитером”, бо я був наче “ходячою фабрикою цукерок”.

– Як ти потрапив до ЗСУ?

– З початком війни пішов у військкомат. Туди-сюди і я в теробороні, допомагав з обороною Києва. В теробороні я пробув десь півроку. Потім я вже вирішив піти в ЗСУ повноцінно.

– Як ти взагалі став артилеристом? Чому саме ним?

– Я коли вирішував питання з ЗСУ, мене спочатку визначили до механізованої бригади, а звідти вже до артилерійської групи цієї самої бригади. Звісно я пройшов необхідну підготовку. Було б дивно якщо в не пройшов! Тож ось так я став безпосередньо артилеристом. Думаю, я міг би залишитися в механізованій, якщо б на поліг. Але визначили так, і я подумав, що це навіть цікавіше.

– Не можу не спитати - як взагалі працюють артилеристи?

– Беремо і працюємо! Ну якщо серйозно, то це не така легка справа, як може здатися на перший погляд. Багато людей думає, що артилеристи – це десь далеко від фронту, в безпеці, стріляють собі кудись. Але ні. Я звісно не можу порівняти

небезпеку роботи піхоти з артилерією, але артилерія – це досить приваблива ціль для ворога. Ну, реально! Загалом наша робота полягає у підтримці, чи то наступальних, чи то оборонних дій. Наша основна задача – бити по ворогу, щоб піхотинцям, танкістам було легше. Нам дають координати – ми б'ємо. Б'ємо по всьому – техніці, піхоті, якимось там захисним спорудам.

– А як вас наводять на ціль?

– Дронами. Дрон замічає якусь ціль, нам кажуть, ми працюємо. За поганої погоди з цим важче, бо наші дрони не можуть літати нормально. Але в принципі й з ворожими також, тож бувають такі собі “спокійно-важкі” моменти.

– Повертаючись до твого вступу до ЗСУ, чому ти вирішив боротися далі?

Та й взагалі, чому пішов до тероборони?

– Ну, блін, бо я люблю цю державу! Так, вона не ідеальна. В неї є свої проблеми. Але більшість проблем можна побороти. Тим паче моїм дітям тут жити, дітям моїх дітей. Якщо Росія прийде, я не знаю чи будуть діти взагалі жити! Тим паче я в цілому не можу не боротися, бачачи, як нищать те, що мені любе. 24 лютого я, просто незамислюючись навіть, пішов вступати в тероборону. Тоді я був прямо замотивований.

– Як думаєш, кінець війни близько?

– Війна може закінчитися хоч завтра за столом переговорів. Але тоді немає гарантії, що не почнеться ще одна. Поки є Росія, поки в неї є імперські замашки, нам потрібно буде виборювати незалежність.

– Як знаєш, в нас така проблема, що люди починають дуже сильно зводити до війни. Настільки, що просто “забувають” про неї. Що ти про таких людей думаєш і що б ти їм сказав?

– Вони мають зрозуміти, що якщо перестати боротися, ми будемо жити не в Україні. Ми будемо жити в придатку росії, або взагалі в якійсь російській області. Якщо Росія прийде, вона буде нищити все, і не зупиниться, поки від України нічого не залишиться. Ці люди мають це усвідомити. Я можу їх частково зрозуміти, що, типу, війна йде вже досить довго. Що вона вже набридла настільки, що хочеться просто сховатися десь. Але це не є виправданням. Бо ми боремося за своє виживання,

за виживання України. Ця війна стосується всіх, всіх українців: з малку до старих. Не кажу, що треба гнати усіх в армію, але допомагати армії треба. Потрохи, хоч якось, але допомагайте. Таким чином ми усі боремося за нашу свободу.

Інтерв'ю 2.

За кермом сталевого воїна: історія та досвід танкіста.

Сергій Бистрицький є одним з тих, хто є безпосереднім щитом, який боронить нашу країну. Маючи можливість керувати багатотонним броньованим танком, він завдає ворогу якнайбільше шкоди, знищуючи як ворожі танки, так і допомагаючи піхоті у наступі. Зважаючи на мету даного медіапроекту, Сергій є одним з тих людей, думка яких надзвичайно важлива. Будучи на самому фронті, він бачить усі жахи війни, навіть якщо його кругозір обмежується оптикою механіка-водія.

– Привіт Сергію, радий зустрічі, дякую за можливість поговорити.

– Привіт, я також, без проблем.

– Що ж, розкажи трохи про себе: хто ти, чим займаєшся?

– Мене звати Сергій, служу в ЗСУ, маю честь керувати справжнім танком!

– Цікавенько. На чому, так сказати, “катаєшся” та яка саме в тебе посада у танку?

– Я механік-водій, катаюсь на трофейному Т-72.

– Ого! Трофейний?

– Так! Я до цього керував Т-64, але після одного бою його досить сильно пошкодили, тож нам надали більш такий кращий Т-72, хоч і трофейний. Тож зараз він вже працює на користь ЗСУ.

– Як ти взагалі став військовим та чому саме танкістом?

– Я ще як був дитиною, то дуже цікавився військовою технікою. А військовим я став десь за рік до початку вторгнення. Мені пощастило потрапити в танкову бригаду, направили в тільки що сформований екіпаж, де мені надали можливість керувати реальним танком! Ну це якщо коротко, бо там було досить багато своїх “костилів”, але тим не менш я з цим впорався.

– Я багато чув, що західні танки кращі за ці “тешки”. Чому не керуєш якимось “Леопардом”?

– Я думав про це, скажу тобі. Але на той час що я, що хлопці з мого екіпажу не були прям такі досвічені в керуванні танком на полі бою. Тим паче для керування натівськими танками треба було пройти підготовку, і брали здебільшого вже досвічені екіпажі, які могли б з цим впоратися швидше. Але я думаю, що наш час ще настане!

– Ну, будемо на це сподіватися! Хотів би спитати тебе, як ти зустрів ранок повномасштабного вторгнення?

– Та під Києвом прямо. Нас тоді зігнали, почали роздавати накази. Ранок тоді, звісно, був страшний. Скажу чесно, хоч багато хто підозрював це, але мало хто був по-справжньому готовий. В армії в принципі нас до цього готували, але теорія то одне, а відчуття це все насправді зовсім інше.

– Що ти тоді відчував? Що Росія нас переможе чи як?

– Я тоді думав, що Росія нас просто змете, як вітерець. Друга армія світу, чи як вони там себе називали. Але час за часом і міф про “непереможну армію” просто розсипався. Після того, як русня пішла з-під Києва, це підняло бойовий дух дуже сильно. Тоді ми реально зрозуміли, що можемо боронити себе і навіть перемогти. А після визволення Херсону та харківського контрнаступу так взагалі відчували себе прям добре.

– Коли на твою думку буде покінчено з війною?

– Коли ми остаточно виб’ємо кожну російську гидоту з української землі. Інші варіанти призведуть до нових війн, можливо навіть більш кривавіших, ніж зараз. Війна не закінчиться скоро, тож ми маємо бути готові до цього. Бо спинити такого велетня як Росія не легко.

– Можливо ти вже з цим мав справу, але досить багато українців починають “забувати” про війну, що нібито вони від неї стомилися, що вона десь далеко тощо. Що ти можеш сказати на це, як військовий?

– Не розумію таких людей. Типу, як можна, як ти сказав, “забувати” про війну? Як можна забути про неї, коли тебе в будь-який момент може вбити ворожа ракета чи

щось таке? Не кажучи вже про те, що ця війна, по факту, війна на виживання української нації. Росіяни не прийшли сюди з миром, вони не прийшли сюди щось будувати. Вони прийшли з війною, з наміром знищити усе українське. Ця війна стосується будь-якого українця, і це не тільки моя думка, це факт. Не можна взагалі забувати про це, ні в якому разі. Таким людям треба усвідомити, що якщо завершити війну прямо зараз - ми не будемо незалежні, ми не будемо по-справжньому вільні. Ми не можемо здатися. Бо якщо ми здамося - кожному українцю буде несолодко.

Інтерв'ю 3.

Сила на землі: життя та досвід військового піхотинця.

Євген Остапчук – піхотинець. Один з тих людей, які за будь-якої погоди, будь то дощ, сніг чи пекельна спека, боронять нашу країну від російського загарбника, б'ючи його усюди, виганяючи з нашої землі. Думка Євгена є однією з найважливіших, оскільки саме такі, як він, воюють на самісінській лінії фронту, і знають, що таке війна.

– Привіт, радий з тобою нарешті зустрітися!

– Привіт, мені також

– Розкажи про себе: хто ти, чим займаєшся?

– Мене звати Євген, мені 31 рік, я військовий, а саме в піхоті

– Чув, що піхоту називають скелетом армії, її основою. Чим піхота займається? Чим займаєшся ти?

– Тим, чим й інші, атакую ворога чи обороняю позицію. Якщо розказувати більш детально, то, як ти й сказав, піхота – основа армії. Ми робимо просто все: копаємо окопи, атакуємо ворожі окопи, атакуємо ворога в містах чи селах. атакуємо ворожу техніку, інколи навіть збиваємо ворожі літаки чи дрони. Тобто ми вміємо все, але потроху. Для якихось більш спеціалізованих завдань задіюють більш спеціалізовані підрозділи.

– Знаю, що в піхотному відділенні є свої "ролі". Яку займаєш ти?

– Кулеметник. Скажу тобі, бігати по полю з кулеметом – не така ж і легка справа! Хоча я знаходжусь трошки далі від усіх інших, бо моя справа – прикривати

інших та не давати ворогу стріляти у відповідь, по мені прилітає досить часто. Хоча я ще не був поранений, тож поки мені щастить.

– Як взагалі працюють кулеметники?

– В основному, як я й казав вже, прикриваємо піхоту, подавляємо ворога, таким чином не даємо йому вчасно стріляти у відповідь. Коли йдемо в якийсь наступ чи такий собі "рейд", то йду з хлопцями на більш передові позиції і виконую свою роботу там.

– Дуже цікаво, мушу сказати. Як ти взагалі став піхотинцем?

– Ну в армію я вже потрапив після початку вторгнення, після 24 лютого. В мене було кілька знайомих, вони служили в одному підрозділі, так їм людей якраз не вистачало. Пройшов деяку волокиту з військоматом, потрапив до них у підрозділ. А там навчання і на фронт. Довелося побувати майже будь-де на сході країни, але в основному ми воювали біля Запоріжжя.

– Не можу не запитати, як це – бути піхотинцем? Хоч і при таких обставинах.

– Ну, це не найгірша справа. Хоча бути в окопах вже добіса набридло, але що ж поробиш, така робота. Тим паче я, як би навіть і хотів би, не зміг полишити своїх побратимів. Вони мені як друга сім'я.

– Як військовий, який знає що відбувається на війні, як вважаєш, війна скоро закінчиться?

– Ох, не думаю що скоро. З такими самими темпами, це затягнеться на кілька років. Особливо, коли наші західні партнери досі не надають потрібної кількості зброї. Ну, ми в будь-який момент можемо, звичайно, здатися, але такий варіант абсолютно неприйнятний.

– Зрозумів. Одне з найголовніших питань, яке я тобі хотів задати, полягає в тому, що починає набувати розмаху таке явище, що люди починають потроху “забувати” про війну, нібито “вона там десь там далеко”. І мене цікавить твоя думка - що ти про це думаєш?

– Навіть не знаю. Думаю, що це така людська суть. Якщо щось, хоч і загрозливе, але десь, як ти сказав, далеко, то людей це не хвилює так сильно, як повинно було б.

Але, тим не менш, такі люди мають розуміти, що відсидітися десь вдалі не вийде. Ця війна стосується не тільки тих людей, які проживають на лінії фронту, але й тих, хто живе десь на кордоні з Польщею, Румунією. Якщо, не дай бог звісно, лінія фронту “впаде”, то росіяни дійдуть до кінця. І вони не будуть люб’язними до нас, до українців. Тож люди взагалі не повинні забувати про війну, взагалі. Так, вони можуть звикнути, і це нормально, я вважаю. Але забивати на війну, на потреби війська це дурість. Бо якщо всім різко стане по-барабану на війну, то країна паде, а з нею і наша нація.

Інтерв’ю 4.

Очіма війни: історія піхотинця-гранатометника.

Піхота – це більше, ніж просто солдати. А гранатометник – це більше, ніж просто військова спеціальність. Це людина з надзвичайною мужністю та відданістю своїй справі. Завдяки пройденому шляху, Арсен Андрощук є прикладом людини, яка знає, що таке війна і що вона із себе представляє. І зважаючи на це, думка Арсена про "байдужість" людей до війни є дуже важливою.

– Хто ти, чим займаєшся? Розкажи про себе небагато.

– Мене звати Арсен, служу в піхоті.

– Просто піхотинець, чи маєш якусь спеціалізовану роль?

– Ну, приходиться частенько носити з собою гранатомет. Тож, якщо точніше, я гранатометник.

– Цікаво. Які, як гранатометник, маєш обов'язки?

– Якщо було помічено ворожу техніку, то мій обов'язок - знищити її. Крім того, що ношу гранатомет - ті ж самі, що й у інших побратимів. Якщо треба - стоїмо в обороні. Якщо треба - проводимо наступальні дії. Що накажуть - те й робимо. Ну, в розумних межах, звісно.

– Як взагалі працюють гранатометники?

– Ну як я й сказав - ношу гранатомет для знищення ворожої техніки. Іноді використовуємо його для знищення ворожих укріплень. Якщо приходиться носити багатозарядний гранатомет, то в мене є помічник, який носить боєприпаси. Якщо

однзарядний, то ношу цю "трубу" самотужки звісно. А все інше так як і в звичайній піхоті.

– Важко бути в піхоті?

– Важко. Але так усюди, якщо чесно. Навіть якимось танкістам, незважаючи на броню танка, важко сидіти в металевій коробці в кілька квадратних метрів вільного місця. Але таке життя, що ж поробиш. Поки є ворог на нашій землі - треба терпіти, допоки ми не знищимо його.

– Як ти взагалі потрапив в армію?

– Мобілізували, вже після початку війни. Було, звісно, прикро залишати своє, як то кажуть "громадянське життя", але боронити країну треба.

– Чому саме піхота? І чому саме гранатометник? Були якісь особливі причини?

– Ні, в армії вже дали направлення в бригаду, а там піхота. А гранатомет вже отримав там, так скажемо. Тобто, сталося саме по собі. В цілому, непогано.

– Як думаєш, кінець війни близько?

– Ні, думаю війна ще буде йти. Довго чи не довго, але рік-два точно. В росії ще багато резерву, але й нам є ще чим воювати. Вони закінчувати війну переговорами не будуть, і не думаю, що ми згодні здавати нашу землю цьому російському окупанту.

– В нашому суспільстві деякі люди потроху починають проявляти байдужість до військових і війни в цілому. Що ти про це думаєш?

– Думаю, що так роблять "ждуни", яким в принципі байдуже, де жити - в Україні чи під росією. Таких, звісно, важко переконати, що під росією їм буде гірше, ніж будь-коли. А проявляти зневагу до військових, які за них кров проливають - це взагалі. Ну що тут сказати - хай тоді тікають до росії, якщо їм чхати на майбутнє України. Росія прийшла сюди нищити. Вони мають це знати.

Інтерв'ю 5.

Око в небі: інтерв'ю з оператором БПЛА.

Технології постійно створюються, розвиваються, удосконалюються. І оскільки технології надзвичайно сильно впливають на наше життя, вони впливають й на війну.

Денис Вашко – оператор БПЛА і приклад того, як технології змінюють поле бою. Його думка є важливою, оскільки надає можливість побачити війну з перспективи тих, хто стоїть на передовій технічного прогресу.

– **Розкажи про себе - хто ти, чим займаєшся?**

– Мене звати Денис, служу в ЗСУ, керую дронами.

– **Якими саме дронами?**

– Я розвідник, тож зазвичай це Мавіки. Справляються зі своїми задачами на всі сто відсотків. Хоча в мене були нагоди керувати і FPV-дронами.

– **Дрони сильно впливають на перебіг подій на лінії фронту?**

– Дуже сильно. Якщо дивитись на цю війну з точки зору технологічного застосування, то такого масового використання дронів не було ніколи. Використовують дронів не тільки як розвідку, а й для завдання ударів, як ті самі FPV-дрони, які взагалі є керованим боєприпасом. Чи якийсь Байрактар, завдяки якому можна наносити авіаудари, не підставляючи під небезпеку життя пілота.

– **Як ти взагалі працюєш?**

– Під час виходів моя задача розвідувати з повітря - помічати техніку, живу силу противника і так далі. Якщо інфа надійна і момент слушний, то інфа йде до артилеристів чи авіації, там противника накривають. Звісно, дрони наші то глушать, то просто збивають. Але працюємо як можемо.

– **Як ти потрапив до ЗСУ?**

– 24 лютого. Як оце все почалося, одразу вирішив, так скажемо, стати на захист країни. Військокомат - ТРО - армія. Ось так от.

– **Як ти став саме оператором БПЛА?**

– В мене на той час вже був досвід керування такими дрончиками, бо до війни я, скажімо так, допомагав знімати кіно, робити фотографії і так далі. І на початку війни мій дрон допомагав у розвідці, поки його не збили у перші місяці війни.

– **Взагалі подобається бути оператором дронів? Чи хотів би змінити спеціальність?**

– Та мені в цілому нормально. Я радий, що допомагаю своїми навичками, тож мінятися не хотів би.

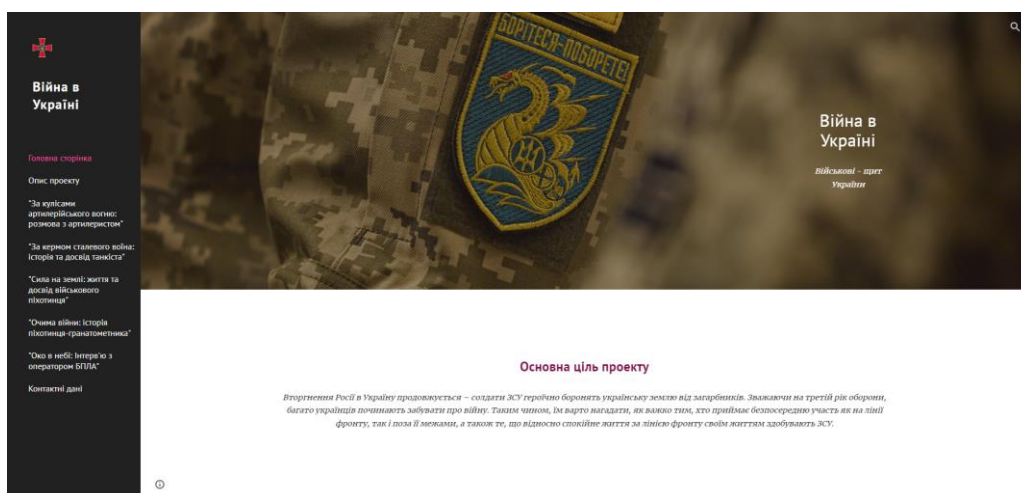
– Як думаєш, кінець війни близько?

– Важко сказати. Не думаю. Росія просто так не дасть задню, вони будуть нас давити допоки зможуть. Тож надія тільки на нашу армію. А фронт динамічний, хто-зна що буде, наприклад, через місяць. Можливо ми жорстко контр-атакуємо, як вже було раніше. Чи будемо сидіти в обороні, виснажуючи ворога.

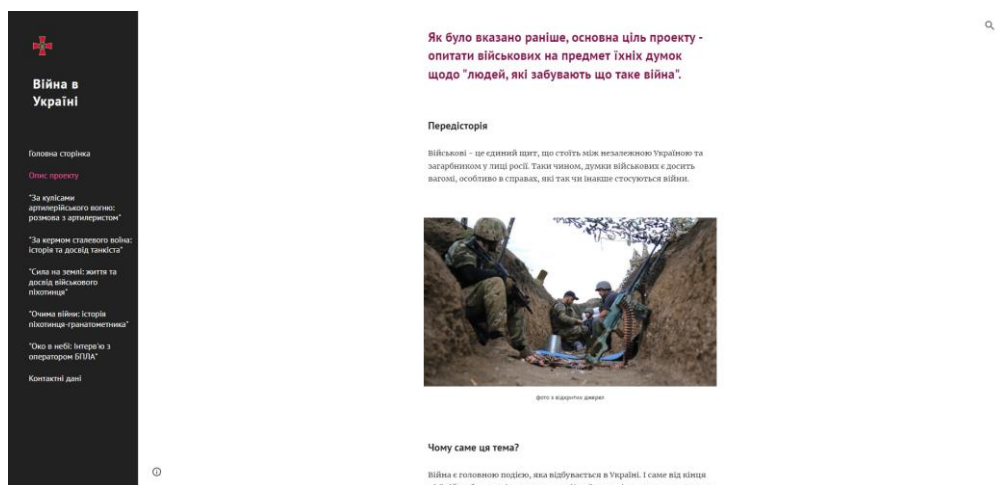
– В нашому суспільстві починає набувати проблеми така ситуація, що люди починають "забувати" про війну - тобто, проявляти байдужість до вторгнення, не кажучи вже про відношення до військових. Що ти про це думаєш?

– На жаль, я вже стикався зі схожими проблемами. Ну що тут сказати... Вважаю, що це через те, що нам не вистачає єдності. Така прям колосальна єдність в нас була на початку війни, але потім... Ну, не знаю чому так, чи то через тривалість війни, чи то через ще щось, але з цим треба щось робити. Бо якщо народ не є єдиним у боротьбі зі спільним ворогом - народ програє. І якщо ми хочемо побороти росіян, нам потрібна єдність, як ніколи раніше.

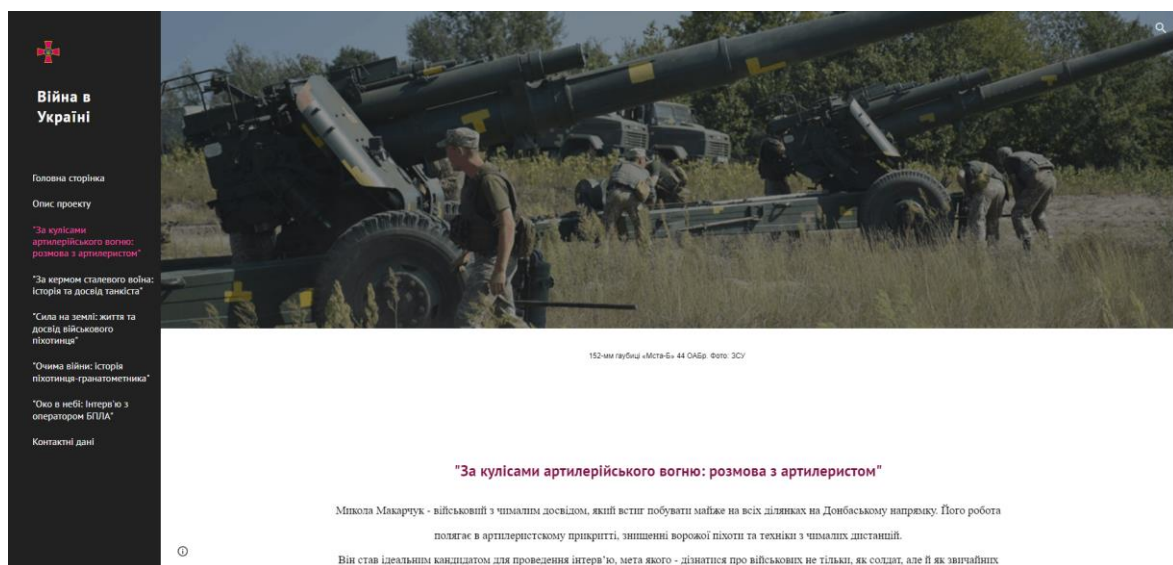
Додаток Б. Скріншоти сторінок сайту “Війна в Україні”.

1. Скріншот головної сторінки сайту “Війна в Україні”.

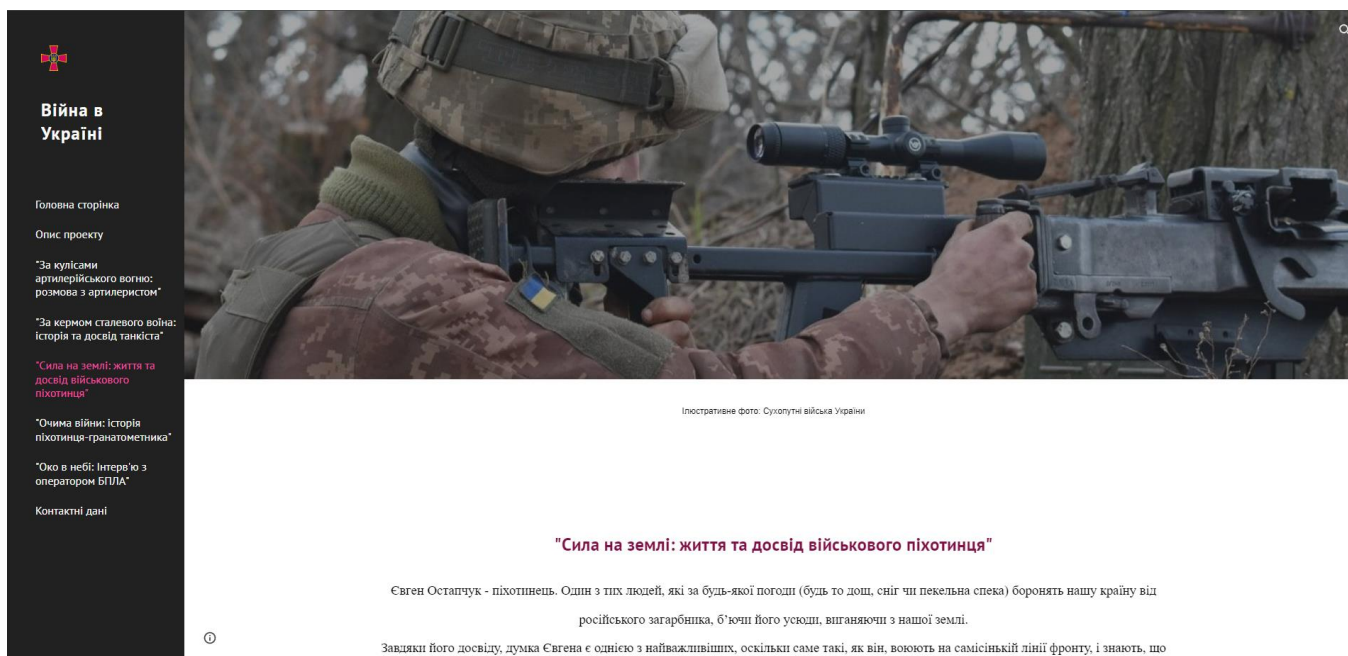
2. Скріншот сторінки сайту “Війна в Україні”.

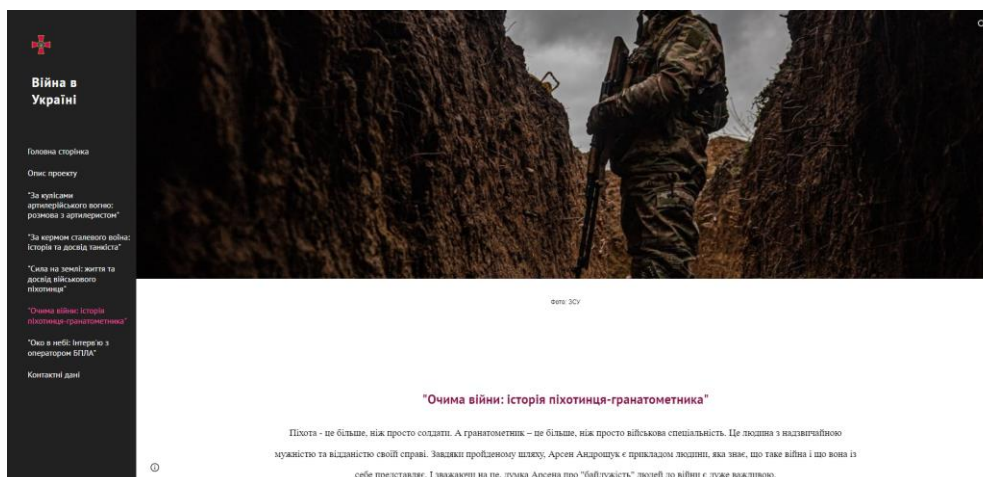
3. Скріншот інтерв'ю “За кулісами артилерійського вогню: розмова з артилеристом”.

4. Скріншот інтерв'ю “За кермом сталевого воїна: історія та досвід танкіста”.

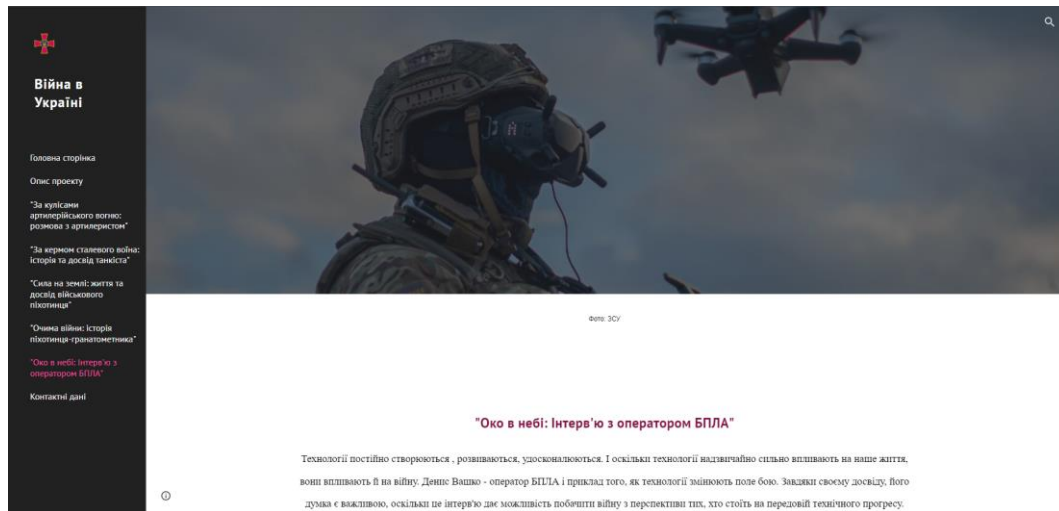

5. Скріншот інтерв'ю “Сила на землі: життя та досвід військового піхотинця”.

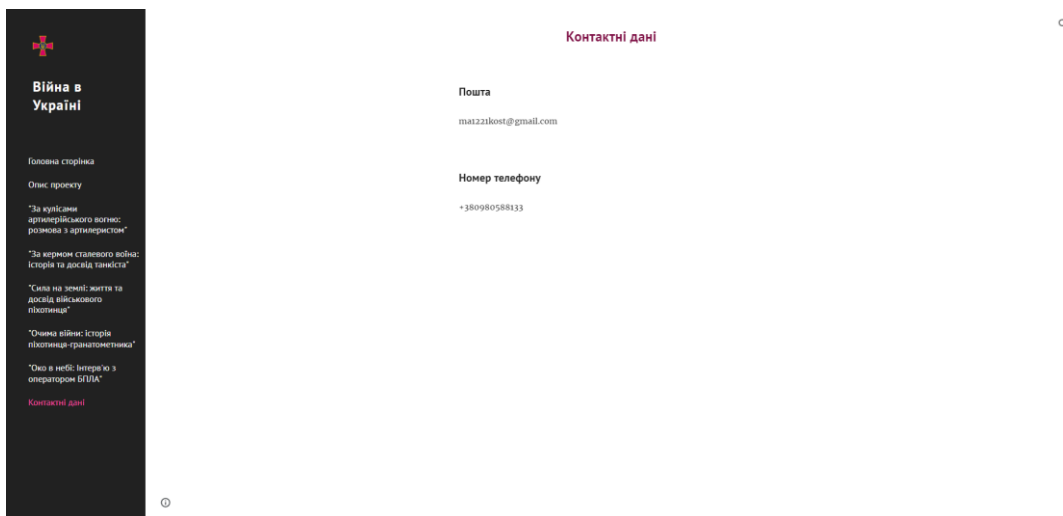

6. Скріншот інтерв'ю “Очима війни: історія піхотинця-гранатометника”.

7. Скріншот інтерв'ю “Око в небі: інтерв'ю з оператором БПЛА”.

8. Скріншот сторінки з контактними даними сайту “Війна в Україні”.

АНОТАЦІЯ

Головною метою авторського бакалаврського проекту “Військова тематика сучасної України (сайт “Війна в Україні” про учасників бойових дій)” є створення інформаційного продукту, що містить журналістські матеріали про українських військових. Проект спрямований на зміну сприйняття війни серед цивільного населення, стає джерелом інформаційної підтримки українських військових, підвищення громадянської свідомості, архівування інформації щодо війни. Ознайомлення з проектом надасть аудиторії можливість змінити підхід до війни та допомоги військовим.

Ключові слова: ЗСУ, військові, інтерв'ю, війна, Україна, журналістика

ANNOTATION

The main goal of the author's bachelor's project "Military Themes in Modern Ukraine (the website 'War in Ukraine' about combatants)" is to create an informational product containing journalistic materials about Ukrainian military personnel.

The project aims to change the perception of war among the civilian population, serve as a source of informational support for Ukrainian soldiers, enhance civic awareness, and archive information about the war. Familiarizing with the project will give the audience an opportunity to change their approach to the war and support for the military.

Keywords: *Ukrainian Armed Forces, military personnel, interviews, war, Ukraine, journalism*